



Vastaus Antero Eerolan ja 23 muun valtuutetun aloite ikäihmisten vapaamuotoisen kerhotoiminnan laajentaminen Vantaalla

VD/8995/00.02.00.03/2019

RV/MLL/IL/KK

Antero Eerola sekä 23 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

"Tilastokeskuksen ja Vantaan väestöennusteen mukaan yli 65-vuotiaiden määrä kaupungissa kasvaa merkittävästi ainakin vuoteen 2028 saakka. Ikäihmisten kokemus ja sosiaalinen pääoma ovat yhteiskunnalle tärkeä voimavara.

Iso osa seniorikansalaisista on hyväkuntoisia ja virkeitä eikä valtaenemmistö heistä tarvitse vanhus- ja terveyspalveluita vielä 75 vuodenkaan iässä. Kun palveluiden tarve lisääntyy, on sanomattakin selvää, että kaupunki on velvollinen järjestämään niitä kotiin tai kodin ulkopuolelle, yksilölliset tarpeet huomioon ottaen.

Riippumatta ikääntyneiden kunnosta ja toimintakyvystä, jokainen tarvitsee kuitenkin sosiaalista kanssakäymistä ja toimintaa muiden ihmisten kanssa, tarvittaessa myös ilman sitoutumista pitkäjänteiseen harrastustoimintaan. Aloitteestani käynnistetty Yksinäiset vanhukset Vantaalla- hanke on osoittanut, että ikäihmisten sosiaalisten suhteiden puute on ongelma Vantaan kaltaisessa urbaanissa ympäristössä.

Ikääntyneet voivat nykyisin tavata toisiaan Vantaan asukastiloissa ja ikäihmisten korttelikerhoissa. Asukastiloja käyttävät kuitenkin myös muut ryhmät. Korttelikerhot puolestaan saattavat kokoontua vain jonkun kerran kuukaudessa.

Tämän ohella Vantaan evankelis-luterilaiset seurakunnat tekevät tärkeää työtä ikäihmisten vapaamuotoisen harrastustoiminnan järjestämisessä. Vain yhden uskontokunnan järjestämä toiminta ei kuitenkaan sovi kaikille monikulttuurisessa ja -uskontoisessa kaupungissa, jossa on paljon myös uskonottomia ihmisiä.

Siksi seniorien vapaamuotoiseen, matalan kynnyksen periaatteella järjestettyyn yhdessäolon ja sosiaalisen kanssakäymisen laajentamiseen pitäisi panostaa Vantaalla. Tämä vaatii tiloja, ohjausta, ohjelman järjestämistä sekä puitteita myös seniorien oman aktiivisuuden perusteella järjestetyille toiminnalle jokaisella Vantaan suuralueilla.

Edellä olevan perusteella ja kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohtaan viitaten, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan sisältöisen aloitteen:

- * Kaupunki kartoittaa, millaisia tarpeita ikäihmisten vapaamuotoiselle, sosiaaliselle kerhotoiminnalle on Vantaan jokaisella suuralueella ja
- * selvityksen perusteella tekee toimenpide-esityksiä kerhotoiminnan mahdollistamiseksi ja laajentamiseksi kaikilla suuralueilla."

Kaupunginvaltuusto 11.11.2019 § 12

Päätös:



Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala sekä **kaupunkikulttuurin toimiala** toteavat vastauksena seuraavaa:

Yksinäiset vanhuksat Vantaalla -selvityksessä ikääntyneet nostivat mm. esiin tarpeen matalan kynnyksen avoimiin kohtaamispaikkoihin ja sosiaaliseen yhdessäoloon asukkaiden lähialueilla. Kohtaamispaikan toiminta tulisi suunnitella tapahtuvaksi yhteistyössä eri järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa. Alueen eri toimijat voisivat hyödyntää tiloja myös iltaisin ja viikonloppuisin.

Vanhus- ja vammaispalveluissa on käynnistymässä MEK-hankkeeseen liittyvä osakokonaisuus Yksinäiset vanhuksat Vantaalla, jossa tavoitteena on mm. luoda ja pilotoida vantaalainen etsivän/löytävän vanhustyön malli, vahvistaa alueellista yhteisöllistä toimintatapaa ja kehittää palveluvalikkoa ikääntyneiden kotona elämisen tueksi. Projekti lähentää myös ammatillista ja kansalaistoiminnallista yhteistyötä.

Valtuustoaloitteessa esitetty kartoitus ikäihmisten kerhotoiminnan tarpeesta Vantaan jokaisella suuralueella ja toimenpide-esitykset tämän selvityksen perusteella sopivat erittäin hyvin käynnistyvän etsivän/löytävän vanhustyön hankkeen tavoitteisiin ja toteutetaan v. 2020 aikana.

Vanhus- ja vammaispalveluissa on tällä hetkellä kolme ikääntyneiden päivätoimintakeskusta: Myyrmäessä (26 asiakaspaikkaa/päivä), Simonkylässä (16 asiakaspaikkaa/päivä) ja Hakunilassa (19 asiakaspaikkaa/päivä). Kuntouttavaan päivätoimintaan pääsee lähetteellä ja toiminta on jaksottaista, jotta ryhmiin pääsisi mahdollisimman moni ikääntynyt. Päivätoiminnan päättyessä ei tarjolla ole helposti saavutettavaa toimintaa. Omaishoidon vapaapäiviä päivätoiminnassa käyttävien asiakkaiden jaksot ovat toistaiseksi voimassa olevia.

Tarve vanhusten kuntouttavan ja kotona elämistä tukevan päivätoiminnan lisäämiselle on tunnistettu. Uuden päivätoimintakeskuksen perustamista esitetään Tikkurilan tulevaan vanhustenkeskukseen sekä sen yhteyteen myös tiloja kohtaamispaikoiksi alueen ikäihmisille. Vanhustenkeskus tarjoaa palveluja keskuksessa asuville ja lähialueen ikääntyneelle väestölle sekä mahdollisuuksia kuntalaisten omaehtoiseen toimintaan.

Ikääntyneiden päivätoiminnan työntekijöiden koordinoimia ja vapaaehtoisten seniorien ohjaamia korttelikerhoja toimii eri puolilla Vantaalla yhteensä kahdeksan. Kerhot kokoontuvat pääsääntöisesti kerran viikossa.

Myös muut kaupungin koordinoimat, vapaaehtoisuuteen ja vertaisuuteen perustuvat toiminnot tarjoavat ikäihmisille väyliä harrastamiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Kulttuuriluotsi-toiminnassa koulutetut vertaisohjaajat toimivat seurana vantaalaisiin kulttuurikohteisiin tutustuessaa, Menokaveri-toiminta puolestaan tukee kodin ulkopuolella tapahtuvaa liikkumista. Liikuntapalvelut koordinoi yli 60 vertaisohjattua toimintaryhmää, jotka on tarkoitettu yli 60-vuotiaille. Vapaamuotoiset ryhmät mahdollistavat rennon yhdessäolon liikunnan parissa. Käynnistymässä oleva Vantaan liikuntapalveluiden koordinoima Ikiliikkujat-hanke edistää erityisesti niiden ikäihmisten liikkumista, joiden mahdollisuudet osallistua kodin ulkopuolella tapahtuvaan toimintaan ovat vähäiset.

Kaupunkilaisten käytössä ja varattavissa olevat tilat ympäri kaupunkia sekä Vantaan kaupungin myöntämät avustukset luovat osaltaan edellytyksiä ikäihmisten sosiaaliselle kanssakäymiselle ja



aloitteessa mainitulle omaehtoiselle toiminnalle. Vuoden 2020 alusta lukien kaupungin tilojen vapaa-ajan käytön hallinnointi sekä kaikkien kaupungin myöntämien avustusten valmistelu on keskitetty kaupunkikulttuurin toimialalle. Lisääntynyt koordinaatio parantaa mahdollisuuksia mm. tiloja ja avustuksia koskevan viestinnän tehostamiseen sekä käytäntöjen yhtenäistämiseen.

Kaupungilla on tällä hetkellä kymmenen asukastilaa, jotka tarjoavat mahdollisuuksia kohtaamisiin ja harrastustoimintaan. Asukastiloja on kaikilla suuralueilla Aviapolista lukuun ottamatta. Asukastilat ovat kaikille avoimia kohtaamispaikkoja, ja muun muassa eläkeläisjärjestöt järjestävät niissä säännöllisesti toimintaa. Asukastilojen ohella Vantaan kaupungilla on runsaasti muita eri tarkoituksiin soveltuvia tiloja, joita niin yksityiset henkilöt kuin järjestöt voivat vuokrata käyttöönsä. Kaupungin tilojen vapaa-ajan käytön käyttö- ja maksuperusteita ollaan parhaillaan uudistamassa. Uudistuksen tavoitteena on, että eri tilojen käyttö- ja maksuperusteet ovat tasavertaiset kaikille käyttäjille.

Useat yhdistykset järjestävät Vantaalla kaupungin myöntämien avustusten turvin toimintaa ikäihmisille. Avustuksia myönnetään muun muassa hyvinvointia ja terveyttä edistävään toimintaan (esim. kerhotoimintaan), seniori-ikäisten kulttuuritoimintaan sekä erilaisiin tapahtumiin.

Senioreille suunnatuista palveluista ja ajankohtaisista tapahtumista viestimiseen ja ikäihmisten tavoittamiseen on tällä hetkellä käytössä useita kanavia. Tietoa kaupungin, yritysten ja yhdistysten järjestämästä toiminnasta kootaan kaupungin ylläpitämälle Seniorimenot-sivustolle, jolla ilmoitetuista tapahtumista koostetaan säännöllisesti myös paperinen kooste jaettavaksi kaupungin toimipisteissä. Palveluista saa tietoa myös Seniorineuvonta-puhelimesta ja Vantaa-infosta.

Kaupunginhallitus 23.3.2020 § 15

Kaupunginjohtajan esitys

Päätetään

- a) antaa Antero Eerolan ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen yllä oleva sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan ja kaupunkikulttuurin toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan ja 23 muun valtuutetun aloite ikäihmisten vapaamuotoisen kerhotoiminnan laajentaminen Vantaalla

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi
asukaspalvelujohtaja Iiris Lehtonen, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi